

Sygn. akt VIII U 1101/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r. w Gliwicach

sprawy S. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 3 kwietnia 2014 r. **nr** (...)

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. M. prawo do emerytury, poczynając od dnia 26 marca 2014r.;

2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 1101/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2014. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) odmówił ubezpieczonemu S. M. prawa do emerytury w niższym wieku w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, bowiem ZUS nie zaliczył mu żadnego okresu takiej pracy.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Podniósł, iż pracę w warunkach szczególnych wykonywał

w latach 1973r. – 1994r. Nadto wskazał, iż taki charakter jego pracy wynika z zeznań świadków, o przesłuchanie których wniósł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Dodatkowo wskazał, że odwołujący nie spełnia warunków do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, gdyż nie wykazał żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Równocześnie organ rentowy poinformował, iż nie uznał ubezpieczonego za pracę w warunkach szczególnych okresu pracy od 2 lipca 1973r. do 31 lipca 1994r. w (...) S.A. Grupa (...) w R. ponieważ nie przedłożył on stosownego świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Równocześnie ZUS wskazał, że pracodawca za ten okres wystawił mu świadectwo pracy z którego wynika, że w tym czasie pracował jako instalator, a od 1 listopada 1988r. jako instalator brygadzysta, które nie odpowiadają stanowisku na jakie powołuje się odwołujący, tj. wymienionej w wykazie A, dział V, poz. 1 pracy przy robotach wodnokanalizacyjnych oraz budowie rurociągów głębokich wykopach.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

W dniu 31 marca 2014r. ubezpieczony S. M., urodzony (...) złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Do 31 grudnia 1998r. udokumentował ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy – okoliczności te były niesporne pomiędzy stronami.

Na podstawie złożonych przez ubezpieczonego świadectw pracy organ rentowy nie uwzględnił mu do 31 grudnia 1998r. żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył odwołującemu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 2 lipca 1973r. do 31 października 1988r. na stanowisku instalatora i od 1 listopada 1988r. do 31 lipca 1994r. na stanowisku instalatora brygadzysty.

W okresie od 2 lipca 1973r. do 31 lipca 1994r. ubezpieczony S. M. zatrudniony był w (...) S.A. Grupa (...) w R.. W toku procesu Sąd ustalił, iż (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w B. było podzielone na tzw. grupy robót, w tym Grupę (...) w R., która w spornym okresie zajmowała się wykonawstwem i rozbudową sieci wodociagowych i kanalizacyjnych oraz gazowych na terenie kopalń i należącego do nich budownictwa mieszkaniowego. Prace były prowadzone na dość rozległym obszarze od K. do B.. W tych latach były w tej grupie różne brygady. Jedne zajmowały się wykonawstwem sieci w budynkach, a drugie instalacjami na zewnątrz. Brygada, w której pracował odwołujący zajmowała się wykonywaniem instalacji kanalizacyjnych na zewnątrz budynków. Praca ta polegała na tym, że w pierwszej kolejności koparka wykonywała odpowiedni wykop, a następnie jedna z brygad schodziła do wykopu i dokonywała jego ewentualnego pogłębienia i poszerzenia, następnie montowała rurociąg. Podkreślenia wymaga, że kiedy dana brygada pracowała w wykopie, to w tym czasie koparka wykonywała nowy wykop w innym miejscu, do którego następnie przenosiła się brygada instalacyjna. Praca brygad instalacyjnych odbywała się głównie w wykopach.

Odwołujący przez cały okres zatrudnienia w tym Przedsiębiorstwie, praktycznie robił to samo, czyli stale przez całą dniówkę, a nawet dłużej pracował w głębokich wykopach (do 5 metrów). Różnice były związane z tym, że w początkowym okresie, zajmował się wyłącznie układaniem rurociągów. Z kolei po objęciu funkcji brygadzysty, jedyną różnicą w stosunku do pracy poprzednio wykonywanej było, to że przed dniówką odbierał polecenia od kierownika, lub majstra, dokonywał podziału prac w brygadzie i następnie zajmował się układaniem rurociągów z pozostałymi członkami brygady. Nadto jako brygadzysta, którym został jako pracownik o najwyższych kwalifikacjach i doświadczeniu w brygadzie, dokonywał tzw. poziomowania rurociągu. Wszystkie swoje obowiązki z wyjątkiem uzgodnień z przełożonymi, które trwały kilka minut przed dniówką, wykonywał w wykopach. Jego praca zajmowała minimum 8 godzin dziennie, a przeważnie od 10 do 12 godzin na dobę, w tym również w soboty i czasami w niedziele. Prace w wykopach były wykonywane przez cały rok, bez względu na panujące warunki atmosferyczne.

Razem z ubezpieczonym w spornym okresie pracowali A. B. – instalator, J. C. – monter instalacji sanitarnych, a następnie mistrz i kierownik robót sanitarnych, przełożony odwołującego i R. J. – monter instalacji sanitarnych.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków A. B. J. C. i R. J. (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 24 czerwca 2014r. minuty od 6:47 i nast.), a także w oparciu o akta osobowe ubezpieczonego (koperta k.25), a także akt tut. Sądu o sygnaturach VIII U 1146/09 dot. J. N., VIII U 1230/09 dot. A. B., VIII U 180/12 dot. J. L.. Zgromadzona w sprawie dokumentacja została sporządzona w sposób rzetelny i nie budzący wątpliwości, a zeznania świadków są spójne, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, dając łącznie pełny obraz przebiegu i charakteru zatrudnienia odwołującego w spornym okresie. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U.

z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat

2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej

w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Kwestie posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie przystąpienia do OFE nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył do takiej pracy żadnego okresu zatrudnienia odwołującego.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczony S. M., ukończył 60 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. Grupie (...) w R. od 2 lipca 1973r. do 31 października 1988r. na stanowisku instalatora i od 1 listopada 1988r. do 31 lipca 1994r. na stanowisku instalatora brygadzysty była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w głębokich wykopach i polegała na montowaniu rurociągów kanalizacyjnych.

Zgodnie z wykazem A, dział V poz. 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy robotach wodnokanalizacyjnych oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach jest pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego.

Sąd uznał, że w okresie spornym odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywał innych czynności niż związane z pracą w głębokich wykopach.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonego, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Dodatkowo Sąd orzekający w niniejszej sprawie badając charakter pracy instalatorów – monterów rurociągów w głębokich wykopach świadczonej na rzecz (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w B. Grupy (...) w R. wziął pod uwagę również ustalenia poczynione w tym zakresie przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawach o sygnaturach VIII U 1146/09 dot. J. N., VIII U 180/12 dot. J. L. oraz VIII U 1230/09 dot. A. B., który był świadkiem w niniejszej sprawie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że odwołujący nie przedłożył za ten okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia 60 lat, tj. z dniem 26 marca 2014r. odwołujący spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 26 marca 2014r. tj. od ukończenia 60 lat.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

SSO Mariola Szmajduch

ZARZĄDZENIE

1. uzasadnienie odnotować,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu,
3. kalendarz 14 dni lub z wpływem.

G., dnia

SSO Mariola Szmajduch

HŁ